

Torre de telègraf de Montagut

Sant Julià de Vilatorrada

Ubicació

Comarca: Osona
Lloc/Adreça: Puig-l'agulla
Emplaçament Al cim de Montagut.
Alçada: 810

Coordenades:

Latitud: 41.883
Longitud: 2.32796
UTM Est (X): 444241
UTM Nord (Y): 4637004

Classificació

Número de fitxa 08220 - 326
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Contemporani
Segle XIX
Any 1850
Estat de conservació Dolent
Notes de conservació: Només restes de la base i el fossat
Protecció Inexistent
Accés Díficil
Ús actual: Sense ús
Titularitat Privada
Titular: 08218A008000650000FF
Fitxes associades:
[Creu de Montagut](#)
[Cim de Montagut](#)
Autoria de la fitxa F. Xavier Menéndez. Ampliació OPC 2015
Data de registre de la fitxa: dj., 03/09/2015 - 02:00

Descripció

Restes molt escadusseres de murs i fonamentacions d'una torre de telegrafia òptica (i dels murs exteriors del fossat que l'encerclava) que coronava el cim de Montagut. La torre està quasi desapareguda. Es poden veure unes poques fileres del que devia ser el primer pis i que permet apreciar les mesures de l'antiga torre, que ara fan la funció de base de la creu de Montagut (fitxa 217). Es pot seguir també el perímetre del fossat, d'uns 12 m. de costat, on es poden veure alguns carreus.

Moltes de les torres militars eren construccions de nova planta que repetien el mateix model constructiu, i així devia ser la de Montagut. La planta era lleugerament rectangular (6 x 5'85 m), i l'edifici tenia dos pisos i un terrat. Cada planta sobrepassava els 3 metres, i presentava 3 o 4 espitlleres a cada façana. Al voltant hi solia haver un fossat defensiu amb les parets revestides de pedra amb morter.

Observacions:

Sobre les esmentades restes s'alça la creu de Montagut (Fitxa 217)
Sembla que en el lloc hi podria haver hagut un altra torre de guaita més antiga.

Història

La telegrafia òptica és un sistema de comunicació consistent en la transmissió a distància de senyals codificats, creat a finals del segle XVIII a França i desenvolupat a Espanya principalment pels militars a mitjans del segle XIX per fer front la insurrecció carlina. A Catalunya es construí una xarxa de 800 km i 80 torres, que van funcionar de 1849 a 1862. Al 1862 un decret liquidà al sistema, degut a les imperfeccions del sistema (la meteorologia, la nit,...) i la introducció de la telegrafia elèctrica.

La torre de Montagut formava part d'aquesta xarxa, impulsada pel govern liberal, per controlar el moviment dels escamots carlins de la zona. Fou construïda durant la segona carlinada o Guerra dels Matiners (1846-49) i pertanyia a la línia de telegrafia òptica de Vic a Hostalric, que creuava les Guilleries i el Montseny. Vic era un punt neuràlgic de la xarxa. De Vic partien línies cap a Manresa, cap a Barcelona i cap a Olot, a més de la citada fins el castell d'Hostalric. La torre de Montagut es comunicava amb la de Vic (instal·lada al cim del campanar de l'església de la Pietat), situada a 7.800 m. de distància en línia recte, i amb la de Vilarmau (Viladrau), a 9.600 m., també en estat de ruïna. Fins a Hostalric encara hi havia una altra torre, a Riells i Viabrea o al Castell de Montsoriu. La línia de Vic a Hostalric va ser de les darreres en ser construïdes (1850), de forma ràpida i precària.

Bibliografia

Bigas, Marc. "La telegrafia òptica a Sant Julià de Vilatorça". Vilatorça. Revista de Sant Julià de Vilatorça i Vilalleons. Num. 43. 2015. pp 21-24
LEN I CURRIUS, LLUÍS; PERARNAU I LLORENS, JAUME La telegrafia òptica a Catalunya. Patrimoni Industrial. Temes, 1. 2004 p. 121 (num. 106)

